Ügyszám: 138/P/2007-3.

[…] részére

Tisztelt […]!

Ön állampolgári bejelentéssel fordult hozzám személyes adatokkal való visszaélés miatt. Beadványában előadja, hogy az iwiw portálon illetéktelen személy felhelyezte az Ön gyermekének adatait és fényképét.

Az ügyben az alábbi állásfoglalást adom:

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 2. § 1. pontja értelmében személyes adat természetes személlyel kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, érintettre vonatkozó következtetés. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet.

Az Avtv. célja, hogy az egyének magánélet védelméhez fűződő joga érdekében a személyes adatok feletti rendelkezési jogot az érintettnek biztosítsa. Ez az információs önrendelkezési jog csak kivételesen és törvényben korlátozható. A főszabály tehát az, hogy az érintettre vonatkozó személyes adat csak az érintett hozzájárulásával kezelhető. Ettől eltérni csak törvényi rendelkezés alapján lehetséges [Avtv. 3. § (1) bekezdés].

E törvény szerint adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése is.

A gyermekére vonatkozó adatok és fényképek közzététele személyes adatok kezelését jelenti, amelyre az Avtv. 3. § (1) bekezdését kell alkalmazni.

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) szerint a gyermek szülői felügyelet alatt áll, melyet a kiskorú gyermek érdekeinek megfelelően kell gyakorolni. A Csjt. 72. § (1) bekezdése szerint a szülői felügyeletet a szülők – eltérő megállapodás hiányában – együttesen gyakorolják. A szülői felügyelet a kiskorú gyermek gondozásának, nevelésének, vagyona kezelésének, valamint törvényes képviseletének jogát és kötelességét, továbbá a gyámnevezésnek és a gyámságból való kizárásnak jogát foglalja magában. A kiskorú gyermek helyett a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos jogot a szülők gyakorolják, amennyiben ítélőképességgel még nem rendelkezik, és véleménynyilvánításra még képtelen.

A szülői felügyeletet ellátó szülők tudta és beleegyezése nélkül az egyéves kiskorú gyermek személyes adatainak kezelése az Avtv. 3. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik, és sérti a gyermek személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

Beadványában továbbá előadja, hogy felháborítónak tartja, hogy az adatfelvételkor az adatkezelő nem győződik meg arról, hogy ténylegesen ki a hozzátartozó.

Az iWiW közösségi hálózatba a felhasználó a személyre szóló meghívás alapján kerül, melyet elektronikus úton (e-mailben) kap. Az érintett a meghívóban szereplő linkre kattint, majd kitölti a regisztrációs adatlapot. Az érintett közösséghez való tartozási szándékát kétszeresen erősíti meg, és az adatkezeléshez adott hozzájárulását a regisztrációs eljárásban önként adja.

Az elektronikus úton történő regisztráció létrehozásánál, az űrlapok elektronikus kitöltésénél nincsen lehetőség arra, hogy a szolgáltató telkes bizonyossággal meggyőződjék arról, hogy az adatok hitelesek-e, és az adatkezeléshez adott hozzájárulást az érintett (vagy a nyilatkozat tételére jogosult) személy teszi-e. A fenti kétlépcsős regisztrációs eljárás a virtuális térben a visszaélések számát csökkenti, de értelemszerűen nem zárja ki.

A regisztrációs eljárás és az adatfelvétel álláspontom szerint nem ütközik az Avtv. jogalapról szóló 3. § (1) bekezdés, az adatok minőségéről szóló 7. §-a, illetve az adatok biztonságáról szóló 10. § rendelkezéseibe.

A különböző okiratok faxon történő továbbításával kapcsolatosan tájékoztatom, hogy a portál üzemeltetője a Felhasználási Feltételekben a jelszavak illetéktelen megszerzése, illetve az adatlap adatainak jogellenes megváltoztatása és törlése elkerülése érdekében a következőket rögzíti: Az adatkezelő a felhasználó kérésére történő adatmódosítás, az e-mail cím megváltoztatása, profil törlése esetén azonosítás céljából jogosult a felhasználótól személyes azonosításra alkalmas igazolványt, illetve e-mail címet kérni. Így az iWiW kérheti, hogy a felhasználó a regisztráció során megadott e-mail címről kérje az adatmódosítást vagy azt, hogy küldje el az iWiW részére egy az azonosításra alkalmas fényképes igazolványát vagy személyazonosságát egyéb, az iWiW által elfogadott módon bizonyítsa.

A fenti szerződéses rendelkezés az információs önrendelkezési jogra tekintettel biztosítja, hogy kizárólag az érintett eszközölje a változtatásokat személyes adatain. Az okiratok bemutatása álláspontom szerint ez nem ütközik az Avtv. rendelkezéseibe.

Az adatbiztonság [Avtv. 10. §] oldaláról viszont aggályos az okiratok faxon történő elküldése.

Az egyén személyes jelenléte elengedhetetlen a hatósági igazolvány alapján történő személyazonosításhoz, mert az igazolvány birtokosa azt tanúsítja, hogy az abban szereplő adatok az ő személyes adatai. Ezért a személyazonosító igazolványnak, valamint a többi hatósági igazolvány másolatának elektronikus, postai úton vagy akár telefaxon történő továbbítása nem minősül személyazonosításnak.

Álláspontom szerint a hatósági igazolványról készített másolat nem rendelkezik bizonyító erővel arról, hogy hiteles másolata egy érvényes hatósági okmánynak, továbbá a fent elmondottak szerint nem alkalmas a személyazonosság megállapítására sem – még akkor sem, ha több adat összevetésére nyílik lehetőség.

Végezetül beadványában kifogásolja, hogy személyes és telefonos megkeresésre a szolgáltató iWiW Kft. nem ad lehetőséget.

Az Európai Unió 29-es Adatvédelmi Munkacsoportja 2/2001. számon ajánlást fogadott el az on-line adatkezelés során alkalmazandó minimumkövetelményekről 2001. májusában. Az ajánlás II./5. és 11. pontjai szerint a felhasználót tájékoztatni kell az adatkezelésre jogosult személyről (szervről) illetve annak fizikai és elektronikus elérhetőségéről, továbbá meg kell adni annak a személynek vagy szervezeti egységnek a nevét és fizikai/elektronikus címét, ahová a felhasználó a személyes adatok védelméhez fűződő joga érdekében fordulhat.

Az Avtv. 6. § (2) bekezdése értelmében az adatkezelő köteles tájékoztatni az érintettet az adatkezelésre jogosult személyről. Az adatkezelőnek a hatályos jog szerint nincs törvényben előírt kötelezettsége arra nézve, hogy elektronikus és fizikai elérhetőséget egyaránt biztosítson, csupán arra kötelezi az Avtv. az adatkezelőt, hogy olyan elérhetőséget jelöljön meg, ahol az érintett az információs önrendelkezési jogát gyakorolhatja.

A személyes illetve telefonos megkeresési lehetőség hiánya törvényi előírásba nem ütközik.

Tájékoztatom továbbá, hogy az elmúlt hónapokban több állampolgári bejelentés érkezett hozzám az iWiW közösségi portálon történt visszaélések miatt. A beadványok a jelszavak illetéktelen megszerzéséről, illetve az adatlap adatainak jogellenes megváltoztatásáról és törlésének szólnak. Az

adatkezelési, adatbiztonsági problémák felszámolása érdekében, valamint a visszaélések számának csökkentése érdekében az adatkezelővel konzultációt kezdeményeztem.

Adatvédelemmel és információszabadsággal kapcsolatos beadványával forduljon hozzám a jövőben is.

Budapest, 2007. március 10.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila